

IKT – most med šolo in starši

ICT - connection between school and parents

Andreja Vehar Jerman
andreja.vehar-jerman@guest.arnes.si

Povzetek

Za uspešno delo dijakov je nujno potrebna povezava med starši dijakov in šolo. V času, ko je odsotnost staršev od doma, zaradi zahtev službe, vedno daljša, je smiselno povečati sodelovanje s starši z uporabo informacijsko komunikacijske tehnologije. E-redovalnica je zaenkrat edino orodje, ki staršem omogoča, neodvisno od časa, da se seznanijo z učno problematiko svojih otrok.

V prispevku so predstavljeni razlogi za razširitev sodelovanja med starši in razrednikom z uporabo elektronske pošte. Razrednik lahko starše obvešča o učnih in/ali vzgojnih težavah otroka, na ta način jim podaja tudi splošne informacije. Na drugi strani starši lahko vnaprej opravičijo napovedano odsotnost, se pozanimajo o napovedanih dejavnostih v šoli, se seznanijo s spremembami urnika, morebitnimi nadomeščanji.

Sama IKT vsekakor ne more nadomestiti pristnega človeškega srečanja na govorilnih urah, lahko pa z njeno pomočjo dosežemo, da so starši vsaj minimalno obveščeni o delu in napredku svojih otrok.

Ključne besede: Sodelovanje s starši, uporaba IKT, govorilne ure.

Abstract

Due to increased working activities in the present times, the absence of the parents from home becomes critical. Because of this reason the cooperation between student's parents and school teachers becomes more sensitive. To compensate a time shortage for consultations between parents and teacher, modern electronic communication technologies can be used. The use of e-gradebook, which can be accessed at any time of day, is nowadays the only way to get the information about student's situation in the school.

The paper presents the main reasons for use an e-mail as an alternative way of communication between parents and teachers. In such way a teacher can inform the parents about student's educational problems and/or can share useful general information. On the other hand the parents can announce the absence of the student or can check the current and future important activities at the school, timetable changes, etc.

Modern electronic communication technologies can not replace personal consultations between parents and teachers, but can help to obtain a certain level of quality information about student's educational progress.

Keywords: Cooperation with parents, a use of modern electronic communication technologies, personal consultations between parents and teachers.

1 Uvod

Izzivi globalizacije, hiter tehnološki napredek, poleg tega pa grožnja recesije, silijo zaposlene, da za ohranitev delovnega mesta ostajajo v službi tudi po izteku delovnega časa. Stiki z lastnimi otroki se vedno bolj skrajšujejo in le redko kateri poklici omogočajo, da starši sproti sledijo učnemu uspehu svojih otrok. Dokler ni težav v šoli, nekako gre.

Vsaka šola se sama odloči za oblike sodelovanja s starši:

- govorilne ure,
- roditeljski sestanki,
- skupni sestanki staršev in učencev,
- delavnice za starše,
- obiski na domu,
- vključevanje staršev v interesne dejavnosti,
- pisno obveščanje,
- vključevanje staršev na ekskurzije, izlete,
- telefonsko obveščanje,
- izobraževalni sestanki, predavanja (Pušnik idr., 2002)

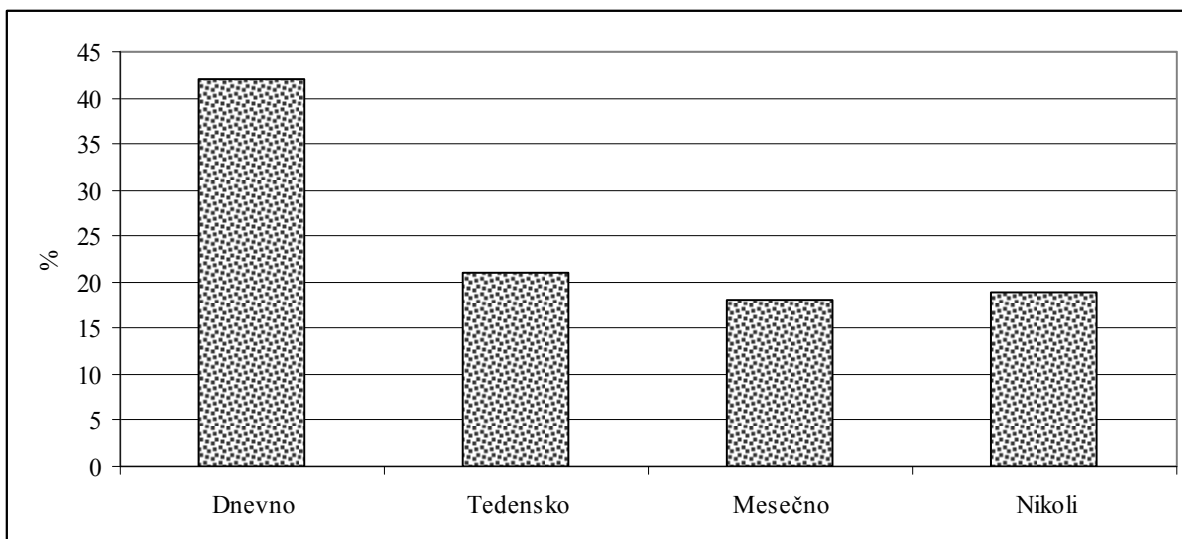
V večini šol sta najbolj običajni obliki sodelovanja med starši in šolo roditeljski sestanki in govorilne ure. Medtem, ko se tematika roditeljskih sestankov nanaša na problematiko celotnega razreda, so govorilne ure namenjene individualni obravnavi posameznega dijaka. Njihova pogostost se od šole do šole razlikuje. Na nekaterih šolah imajo učitelji dopoldanske govorilne ure vsak teden, ponekod le enkrat mesečno. Popoldanske govorilne ure se izvajajo enkrat mesečno. Nekateri učitelji so v času dopoldanskih govorilnih ur dosegljivi na telefon, večina jih vztraja pri osebni stiku s starši.

2 Uporaba interneta in elektronske pošte pri starših dijakov

Dijaki strojne usmeritve so odgovarjali na vprašanje, kako pogosto njihovi starši (doma in/ali v službi), za pridobivanje in izmenjavo informacij, uporabljajo internet in elektronsko pošto? Izbirali so med štirimi odgovori: dnevno, tedensko, mesečno ali nikoli ne uporabljajo interneta in elektronske pošte.

42 % staršev dijakov uporablja internet in elektronsko pošto vsak dan, 21 % tedensko. To so starši, ki večino potrebnih informacij poiščejo na internetu, sodelujejo na forumih, znajo uporabljati različno programsko opremo.

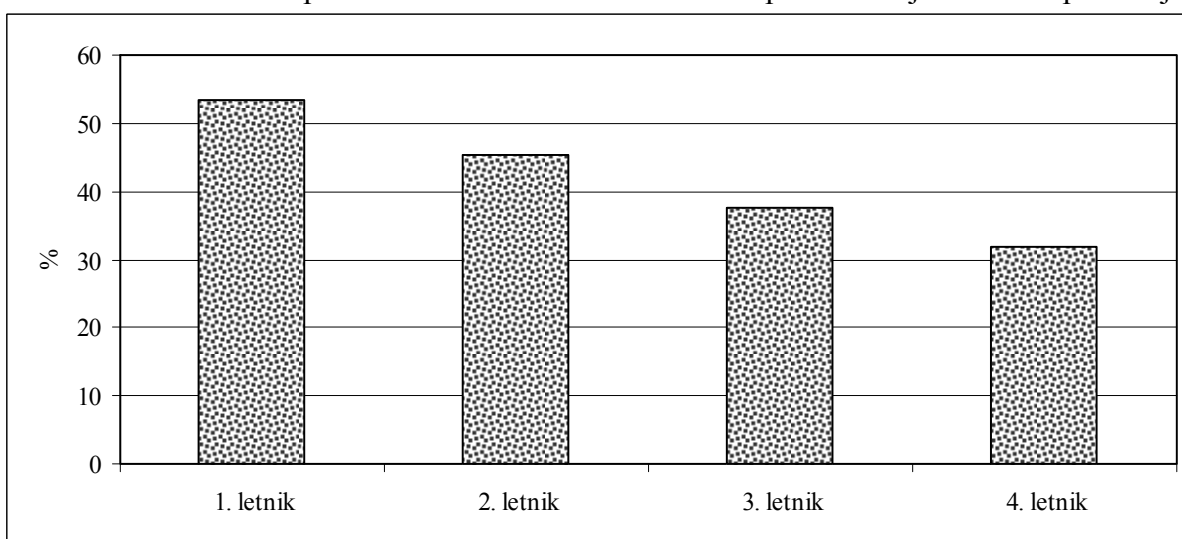
Petina staršev anketiranih dijakov nikoli ne uporablja interneta in elektronske pošte. Za petino, ki ga uporablja enkrat mesečno, predpostavljamo, da v uporabi IKT ni pretirano večja.

Graf 1: Uporaba interneta pri starših dijakov strojne usmeritve N = 138

Delež uporabe interneta in elektronske pošte je bistveno večji pri starših prvih letnikov in pada v smeri višjih letnikov.

Starši mlajših dijakov so običajno mlajši in tako pogostejši uporabniki IKT. Pričakovati je, da se bo ta trend dnevnih uporabnikov interneta in elektronske pošte nadaljeval tudi v prihodnje.

Graf 2: Delež staršev – dnevnih uporabnikov interneta in elektronske pošte po letnikih N = 98

Dandanes so le še redka gospodinjstva aktivnega prebivalstva brez računalnika in v prihodnosti bo uporabe IKT vedno več. Delovna mesta, ki zahtevajo V. stopnjo izobrazbe in več, imajo v večini primerov med delovnimi sredstvi osebni računalnik.

Glede na rezultate ankete, bi lahko 53% vseh staršev dijakov prvega letnika na ta način sodelovalo z razrednikom. Iz evidence razrednika je razvidno, da to obliko komunikacije, v prvi polovici šolskega leta, uporablja 40 % staršev. Ti so se udeležili uvodnega roditeljskega sestanka in v povprečju 1 krat obiskali skupne govorilne ure v popoldanskem času. V času dopoldanskih govorilni ur jih ni bilo. Ostali starši so popoldanske govorilne ure v povprečju obiskali 1,3 krat in le 0,2 krat v dopoldanskem času.

3 Približevanje potrebam staršev

Najbolj znano orodje, namenjeno sodelovanju staršev in šole s pomočjo IKT, je e-redovalnica. Namenjena je izključno seznanjanju z ocenami in ne omogoča stika z razrednikom.

Glede na slabo obiskanost dopoldanskih govorilnih ur, bi bilo smiselno eno do dve uri tedensko nameniti za sodelovanje s starši preko elektronske pošte. Razrednik lahko v tem času na elektronske naslove staršev razpošlje splošne informacije (izvedba ekskurzij, kulturnih in športnih dni, predavanj za starše ipd), za posamezne starše pa učno in/ali vzgojno problematiko njihovih otrok (morebitni nms, neprimerno vedenje, izostanki ipd).

Do svojega elektronskega predala dostopajo starši različno, večina v službi in doma. Enako velja tudi za razrednika. Na vprašanja lahko odgovarja v času prostih šolskih ur ali doma.

Za starše, ki se za to obliko sodelovanja ne odločajo, še naprej izvajamo klasične oblike govorilnih ur.

Med množico prepošiljanj raznovrstnih šal, ki močno zmanjšujejo delovno učinkovitost, tak način sodelovanja med staršem in razrednikom omogoči vsaj minimalno, vendar časovno učinkovito spremljanje otrokove uspešnosti v šolskem sistemu.

Prednosti:

- starši se seznanijo z učnimi in/ali vzgojnimi težavami svojega otroka,
- sledijo učnemu procesu (vključno s športnimi dnevi, kulturnimi dejavnostmi, strokovnimi ekskurzijami),
- sporočajo napovedane odsotnosti,
- učinkovito ukrepanje pri dolgotrajno bolnih otrocih in nasploh pri otrocih s posebnimi potrebami.

Pomanjkljivosti:

- ni osebne stika,
- vsa gospodinjstva nimajo računalnika in interneta,
- to delo razrednika ni ovrednoteno, zaenkrat je popolnoma prostovoljno,
- časovna opredelitev dela je zelo zahtevna, pripravljenost za tako delo mora zadoščati za zaupanje vodstva.

Priložnosti:

- postane standardizirana oblika sodelovanja s starši,
- primanjkljaj ur učitelja razrednika je v veliki meri pokrit.

Nevarnosti:

- starši in otroci prejemajo pošto na isti naslov,
- ni osebne stika.

4 Zaključek

Sodelovaje med razrednikom in starši s pomočjo IKT ne bo in tudi ne sme zamenjati pristnega osebnega stika. Vrednost tega je neprecenljiva in večina staršev in razrednikov se tega zaveda. Nujno je, da se razrednik in starš spoznata, nato pa lahko sodelovanje krajša obdobja poteka na opisan način. Sodelovanje preko elektronske pošte in dnevno posodobljenih spletnih strani šole je prvenstveno namenjeno temu, da se lahko starši v vsakodnevni naglici pozanimajo o učni in vzgojni problematiki svojih otrok. Starši, ki se vozijo na delovno mesto v oddaljene kraje, le težka obiščejo dopoldanske govorilne ure. Večkrat to velja tudi za popoldanske govorilne ure, ki se skoraj praviloma končajo okoli 18. ure.

Za učitelje pomeni odgovarjanje na vprašanja staršev in posredovanje informacij na elektronsko pošto dodatno delo, ki bi moralo biti ustrezno vrednoteno. Zavedati se je potrebno, da opisano obliko dela marsikateri razrednik že izvaja, vendar se mu to ne upošteva kot dodatno delo. Še vedno mora biti prisoten na slabo obiskanih dopoldanskih govorilnih urah, odgovarja in sporoča pa v svojem prostem času. Časovna opredelitev takega dela je zelo zahtevna, vendar bi pripravljenost za tak način dela morala zadoščati za zaupanje vodstva, da je to delo tudi opravljeno.

Posebno prednost ima ta oblika sodelovanja za starše dijakov s statusom športnika ali kulturnika, za starše otrok s posebnimi potrebami. Odsotnosti so lahko vnaprej napovedane, morebitna poslabšanja zdravstvenih težav so upoštevana takoj.

Ta način vsekakor ni potuha staršem za zmanjšanje zanimanja za otrokovo šolsko delo, nasprotno, je možnost, da ob vse hujšem tempu skušajo vsaj minimalno slediti otrokovemu napredku. Iluzorno je pričakovati, da bodo starši za pridobivanje informacij o otrokovem napredku vedno jemali dopust, če ni vzrok težja učna ali vzgojna problematika. Hkrati to v veliki meri preprečuje, da se enostavno rešljivi problemi razvijejo v večje. V kolikor do tega vseeno pride, imamo pri taki organiziranosti več časa za njihovo poglobljeno reševanje.

Kljub finančnemu razvrednotenju razredništva, je razrednike smiselno spodbujati k temu, da se tudi na ta način približajo potrebam staršev. Ure, ki jih porabijo za komuniciranje s starši preko elektronske pošte, pa priznati in šteti kot dodatno opravljeno delo.

Literatura

Pušnik M, Žarkovič Adlešič B, Bizjak C. (2002). Razrednik v osnovni in srednji šoli.

Ljubljana: Zavod republike Slovenije za šolstvo.

Žagar D, Brajša P, Žemva B, Kunstelj A, Gregurevič J, Guzelj E. (2001). Razrednik – vloga, delo in odgovornost. Ljubljana: Jutro

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ZOFVI, Ur. l. RS, št.12/1996